

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОЇ ТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ЮСТИЦІЇ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

РИМСЬКЕ ПРАВО І СУЧАСНІСТЬ: ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО В УМОВАХ ВІЙНИ

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції

*Одеса,
24 травня 2022 року*

Одеса
Фенікс
2022

За загальною редакцією

доктора юридичних наук, професора Є. О. Харитоновна

Упорядники-укладачі:

Спасова Катерина Іванівна – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права, голова наукового товариства молодих вчених, аспірантів та студентів Національного університету «Одеська юридична академія»;

Лоншакова Валерія Сергіївна – лаборант кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Гоменюк Аміна Романівна – лаборант кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія».

Група організаційного та технічного забезпечення

Всеукраїнської наукової конференції:

Харитоновна Олена Іванівна – д.ю.н., завідувача кафедрою права інтелектуальної власності та патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», професор;

Голубєва Неллі Юрійвна – д.ю.н., завідувача кафедрою цивільного процесу Національного університету «Одеська юридична академія», професор;

Орзів Юрій Геннадійович – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент;

Ткалич Максим Олегович – к.ю.н., завідувач Центру спортивного права при Науково-дослідному інституті приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, доцент кафедри цивільного права Національного університету «Одеська юридична академія», доцент.

У 453 **Римське право і сучасність: цивільне право в умовах війни** : матер. Всеукр. наук. конф. (Одеса, 24 травня 2022 р.) [Електронне видання] / за заг. ред. д.ю.н., проф. Є. О. Харитоновна ; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2022. – 220 с. – Режим доступу: --- ISBN 978-966-928-829-5

Збірник містить матеріали доповідей з теоретичних, історичних та методологічних проблем цивільного права та процесу, права власності, ІТ-права та інших галузей приватного права, які були оприлюднені на Всеукраїнській науковій конференції, яка відбулась 24 травня 2022 року в Національному університеті «Одеська юридична академія».

Збірник спрямований на ознайомлення юридичної громадськості з дослідженням науковців у сфері цивільстики і може бути корисний як у навчальному процесі, так і в науковій діяльності.

УДК 340.15(37):347''364''(477)(063)

Матеріали видано за авторською редакцією.

Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники Всеукраїнської наукової конференції, їхні наукові керівники, рецензенти і структурні підрозділи вищих навчальних закладів та установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

Токарева Віра Олександрівна ОКРЕМІ ПИТАННЯ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ВОЄННИХ ДІЙ	113
Шаркова Ірина Миколаївна РИМСЬКО-ПРАВОВА КОНЦЕПЦІЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ (INTEGRITAS): АКТУАЛІЗАЦІЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ	117
Розумейко Дмитро Олексійович СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ	120
Байталюк Дарія Русланівна ЩОДО ПИТАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВРЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ТА СПОНСОРУВАННЯ	123
Блохін Максим Юрійович ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	126
Вацак Владислав Анатолійович КІБЕРВОЄННИЙ СТАН В УКРАЇНІ: ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ІНТЕРНЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	130
Карташев Денис Володимирович ДОГОВІР НАДАННЯ ПОСЛУГ ОХОРОНИ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	133
Кучерявенко Вікторія Сергіївна ОЦІНОЧНІ СУДЖЕННЯ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ЗАХИСТ ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ ПОРУШЕНИХ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	135
Маршук Юлія Сергіївна ЗАКОННІСТЬ ВИСЕЛЕННЯ БОРЖНИКА З ІПОТЕЧНОГО ЖИТЛА . . .	138
Мінковський Вадим Вадимович ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕПРАВОМІРНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРКИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ В УМОВАХ ВІЙНИ	141
Мошинська Яна Степанівна ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОЗБАВЛЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ПРАВ . . .	143
Негуляєва Ірина Миколаївна НОВІ ПРОГРАМИ ГРОШОВОЇ ПІДТРИМКИ ТА РЕЄСТРАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	146
Слепньова Катерина Вадимівна ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ 3D КАДАСТРУ В ЗЕМЕЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ	149
Таці Марія Сергіївна ЗМІНИ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ ПОДРУЖЖЯ	153

*Карташев Денис Володимирович,
аспірант кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДОГОВІР НАДАННЯ ПОСЛУГ ОХОРОНИ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Безпека є одним із найважливіших факторів сталого розвитку суспільства. Високий рівень злочинності залишається однією з головних загроз для безпеки майна особи та самого громадянина. На це вказують статистичні дані. Важливим в даному контексті є не лише якісна робота правоохоронних органів (яка залежить, в тому числі, від обмеженості державного бюджету, недовіри громадян, корупції, переважаності роботою тощо), використання інститутів громадянського суспільства, а й застосування приватно-правових засобів захисту себе та свого майна від злочинних посягань. Дієвим засобом захисту тут може стати укладення договору з послуг охорони майна особи, а також персональної охорони фізичної особи.

Відповідно до Закону України «Про охоронну діяльність» під охоронною діяльністю розуміється надання послуг з охорони майна юридичних та фізичних осіб, а також надання послуг із забезпечення безпеки громадян. Як і більшість цивільних відносин, відносини у цій сфері вимагають договірної врегулювання на рівні замовника і виконавця таких послуг. Згідно з українським законодавством договір охорони відноситься до цивільно-правових договорів.

Зацікавленість суб'єктів у забезпеченні своєї безпеки, захисті майнових та немайнових прав зумовлює попит на договір охорони. Додаткової актуальності тема набуває при врахуванні особливостей, спричинених інформатизацією суспільства, стрімким розвитком інформаційних технологій (в тому числі, Інтернету речей, штучного інтелекту тощо), можливістю використання їх при здійсненні охоронної діяльності та забезпечення при цьому належного рівня захисту прав особи.

Договір охорони є консенсуальним. Зміст послуги з охорони майна чи особи полягає у здійсненні сукупності технічних, організаційних чи інших дій, спрямованих на забезпечення стану непорушності предмета охорони, захисту від будь-яких посягань та сторонніх впливів, тоді як зберігач зобов'язаний вжити всіх належних заходів для забезпечення умов внутрішньої та зовнішньої схоронності речі, а також повернення переданої речі без зміни її характеристик і властивостей.

Закон України «Про охоронну діяльність» визначає організаційно-правові принципи здійснення господарської діяльності у сфері надання послуг з охорони власності та громадян, у ст. 1 закріплює визначення понять «охорона майна» та «охорона фізичної особи», які більш широко розкривають зміст послуги охорони. Так, під охроною майна розуміється діяльність з організації та практичного здійснення заходів охорони, спрямованих на забезпечення недоторканності, цілісності визначених власником і належних йому будівель, споруд, територій, акваторій, транспортних засобів, валютних цінностей, цінних паперів та іншого рухомого і нерухомого майна, з метою запобігання та/або недопущення чи припинення протиправних дій щодо нього, для збереження його фізичного стану, припинення несанкціонованого власником доступу до нього та забезпечення здійснення власником цього майна всіх належних йому повноважень стосовно нього. Охорона фізичної особи визначається як діяльність з організації та практичного здійснення заходів охорони, спрямованих на забезпечення особистої безпеки, життя та здоров'я індивідуально визначеної фізичної особи (групи осіб) шляхом запобігання або недопущення негативного безпосереднього впливу факторів (діяльності або бездіяльності) протиправного характеру.

Договір охорони є виключно оплатним, що закріплено в ст. 978 ЦК України (на відміну від договору зберігання, щодо якого законодавець не дає такої чіткої вимоги щодо його оплатності).

Особливостями договору охорони майна, що знаходиться в житлових приміщеннях, є наступне: передумовою укладання договору є обстеження житлового приміщення і обладнання його засобами охоронної сигналізації; замовник в односторонньому порядку оцінює вартість свого майна, що безпосередньо впливає на розмір щомісячної оплати послуг; розмір оплати послуг не залежить від їх фактичного обсягу; періодом охорони вважається час з моменту прийому об'єкта під охорону і до зняття його з охорони замовником чи довіреною особою. Охорона несе перед замовником матеріальну відповідальність за збитки в межах вартості майна, оціненого замовником під час укладання договору.

Важливими є й умови, за яких охорона звільняється від відповідальності, а саме коли: особа, яка протиправно проникла в квартиру, затримана на місці; збитки, спричинені замовнику крадіжкою майна, виникли внаслідок проникнення в квартиру через місця, від об-

ладнання яких технічними засобами охорони замовник відмовився; крадіжка здійснена за період, коли охорона тимчасово не могла здійснюватися з технічних причин, про що замовника було заздалегідь сповіщено; замовник не здав дублікати ключів від вхідних дверей квартири, під'їзду, холу, що перешкодило затриманню зловмисника; замовник розголосив присвоєний кодовий номер або правила користування технічними засобами охорони; замовник вніс зміни в схему охоронної сигналізації, внаслідок чого вона не спрацювала; шкода заподіяна без проникнення в квартиру та інші підстави.

Зростаюче значення охоронних послуг в наш час та недостатня увага з боку вчених-юристів до розробки даного договору дає можливість окреслити коло питань, які бажано було б більш детально висвітлювати в науковій літературі. Зокрема це питання щодо: визначення поняття договору про надання послуг з охорони, його змісту, сторін договору, класифікації даного договору, особливості відповідальності сторін. Особливої уваги потребують вивчення питання особливостей укладання договору про надання послуг з охорони, коли має місце використання штучного інтелекту або інших технологічних рішень, а також у період введення воєнного стану.

*Кучерявенко Вікторія Сергіївна,
аспірантка кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОЦІНОЧНІ СУДЖЕННЯ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ЗАХИСТ ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ ПОРУШЕНИХ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Оціночні судження, на ряду з фактичними твердженнями є центральними цивільно-правовими категоріями у справах про захист честі, гідності та ділової репутації порушених в засобах масової інформації (далі за текстом – ЗМІ), яким національні суди приділяють особливу увагу під час розгляду справ відповідної категорії.

Відповідно до положень ч.ч.1-2 ст. 30 Закону України «Про інформацію», ніхто не може бути притягнутий до відповідальності за висловлення оціночних суджень. Оціночними судженнями, за винятком